

Internet Bilten za javno zdravstvo središnje i istočne Europe (CEE)

Nataša Janev Holcer

Škola narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Ključne riječi: Javno zdravstvo, CEE regija, Internet Bilten

Abstract

The aim of the project is to facilitate public health regional policy information and best practice exchange through publishing of the Newsletter: monthly digest of critical and timely public health information, and creates a network of individuals, public health professionals, journalist, organizations and institutions that can play important roles in promoting public health policies and connecting people working in this area. At the same time, it is a mechanism through which members can maintain contact with professionals and colleagues from that area.

Problem:

Zdravstveni status većine zemalja središnje i istočne Europe (CEE), pa i Hrvatske, je iza zemalja zapadne Europe. Ekonomska i socijalna tranzicija, životni stilovi, problemi okoliša, pojave i širenja novih bolesti, stavljaju svaku zemlju pred izazove, a jedini odgovor može biti cjeloviti javno zdravstveni pristup. Takav pristup, podrazumijeva prepoznavanje javnog zdravstva kao prioriteta od strane politike, tj. resornih ministarstva, no za uspjeh je potrebno uključiti i sve ostale resore i djelove društva koji se bave tematikom javnog zdravstva i pokrenuti njihovo zajedničko djelovanje (1).

Procjenama položaja javnog zdravstva, pokazalo se da se u CEE, sustavno zanemaruju osnove javno zdravstvenih akcija: sustav praćenja i procjena, razvoj politika, strategija i edukacije djelatnika. Također nema dovoljno stručnjaka, koji su u stanju pratiti ogromnu količinu podataka i novih informacija, analizirati situaciju i razvijati nove mjere za rješavanje rastućih problema (2,3,4).

Javno zdravstvo je često gurnuto u stranu u procesima zdravstvene reforme i od ukupnih sredstava namjenjenih zdravlju većina odlazi na kurativu, a preostala sredstva su nedostatna za razvijanje kvalitetnih javno zdravstvenih programa ?.

Kao dio Europske regije Hrvatska se susreće sa istim problemima i trendovima u zdravlju. No, javno zdravstvo je prepoznato kao prioritetan dio cjelokupnog segmenta zdravlja cijele populacije, a hrvatska politika stavila je snažni naglasak na aktivnosti za postizanje dobre zdravstvene politike. Hrvatska je, sa 80 godišnjom tradicijom Škole narodnog zdravlja, u razvijanju javno zdravstvenih programa i stručnim djelatnicima prepoznatljivo ime u cijelom svijetu, te Škola kao takva može imati vodeću ulogu u javno zdravstvenim aktivnostima.

Prepoznavanjem problema nedostatne povezanosti i informiranosti u CEE regiji razvila se ideja koja je rezultirala osmišljavanjem projekta, Internet Biltena (dalje u tekstu: Bilten), kako bi se zainteresiranim primateljima (javno zdravstvenim djelatnicima i javno zdravstvenim i znanstvenim institucijama, djelatnicima resornih ministarstva, nevladinim udrugama, novinarima, pojedincima i međunarodnim organizacijama koje se bave tematikom javnog zdravstva), omogućilo da putem kratkih sažetih članaka koji stižu u obliku elektroničke pošte, dobiju pregled događanja u regiji.

Svrha i ciljevi

Opći cilj:

Putem Biltena omogućiti razmjenu informativnih članaka (relevantnih dokumenata, izvještaja, najave konferencija, seminara, mogućnosti suradnje i financiranja na projektima u regiji) i stvaranje nacionalne i internacionalne mreže javno zdravstvenih djelatnika i znanstvenih i institucija javnog zdravstva, djelatnika resornih ministarstva, nevladinih udruga, novinara i međunarodnih organizacija, koja se bavi javnim zdravstvom, a koja će imati važnu ulogu u promoviranju javno zdravstvene politike i razvoju strategija u CEE regiji.

Specifični ciljevi:

- kreirati Bilten relevantnih javno zdravstvenih informacija za sve zemlje CEE regije
- osigurati komunikaciju između javno zdravstvenih programa
- osigurati komunikaciju, razmjenu informacija i iskustava među javno zdravstvenim djelatnicima
- izraditi bazu članova/primatelja Biltena

Metode rada

Bilten je mjesečni sažetak kratkih informativnih članaka, koji će se slati članovima, koji pokažu interes i na njihov zahtjev, putem zatvorene mailing liste.

Kako je ciljana skupina primatelja Biltena u zemljama CEE regije, isključivo će se slati zainteresiranima, u obliku elektronske pošte na engleskom jeziku. Navedeni kratki informativni članci biti će povezani linkom na web stranice gdje je dostupna potpuna informacija (izvještaji, projekti, relevantni dokumenti, priopćenja, najave konferencija itd.). Bilten je podjeljen na sekcije unutar kojih će se teme razrađivati. Sva prethodna izdanja Biltena biti će dostupna i pohranjena na web stranicama. Primatelji na adresu urednika šalju svoje prijedloge, komentare, informacije o radu na projektima, najave seminara, konferencija, itd., a radni tim sa suradnicima definira i prikuplja teme i u konačnici oblikuje sadržaj svakog izdanja. Potom slijedi distribucija Biltena na adrese primatelja i postavljanje na web stranice.

Tijekom trajanja projekta radni, izdavački tim će prezentirati svoj rad na konferencijama, okruglim stolovima i putem različitih časopisa, kako bi postali vidljivi u što širim krugovima, te kako bi motivirali članove da šalju informacije zanimljive ostalim primateljima - članovima mreže.

Suradnici i radni tim

Suradnici su stručnjaci iz zemalja CEE regije koji se bave javno zdravstvenim temama i koji su iskazali interes za radom na Biltenu, a predstavnici su znanstvenih i javno zdravstvenih institucija, međunarodnih organizacija, udruga. Suradnici određuju sadržaj Biltena i teme od aktualnog značenja za CEE regiju i period u kojem određeno izdanje izlazi. Svojim stručnim znanjem i iskustvom pridonose aktualnosti i točnosti informacija.

Radni tim se sastoji od 4 člana: urednik, pomoćnik urednika, tehničkog urednika/webmastera i lektor za engleski jezik, a osiguravaju provođenje cijelog projekta, što uključuje; motiviranje članova za pisanje kratkih notice, osiguranje komunikacije među članovima mreža, identificiranje izvora informacija (EU stranice, WHO, European Observatory itd.), prikupljanje i priređivanje informacija, distribuiranje Biltena u mreži, organiziranje suradnika i rješavanje problema u izvedbi

Očekivani rezultati i doprinos projekta

Biltenom se postiže brži, jednostavniji i cjelovitiji pristup informacijama na jednom mjestu iz područja javnog zdravstva (edukacije, novosti, razmjena iskustava rada na projektima, mogućnosti suradnje u regiji, najavljuje radionice, seminare i konferencije). Krajnji cilj je stvaranje mreže i međusobno povezivanje nacionalnih i internacionalnih javno zdravstvenih institucija i pojedinaca u CEE regiji, čime će se otvoriti put boljoj međusobnoj i međunarodnoj suradnji na zajedničkim regionalnim projektima i pri izradi strategija.

Evaluacija uspješnosti projekta

Procjena uspješnosti projekta procjenjivat će se po broju adresa na koje će se Bilten slati, broju posjeta web stranicama na kojima će sva izdanja biti publicirana, te podacima o posjećenosti stranicama iz različitih zemalja, te primljenim člancima od članova/primatelja Biltena.

Literatura

1. Network Public Health Program, OSI-NY: From Strategy to Action. Program Overview. Updated: January 2002.

2. Ministarstvo zdravstva, Strategija razvoja zdravstva.

[pristup 25. lipnja 2005.]. Dostupno na: <http://www.hrvatska21.hr/zdravstvo.htm>

3. WHO Regional Office for Europe - Countrywide Integrated Noncommunicable Diseases Intervention (CINDI) programme. [pristup 25. lipnja 2005.]. Dostupno na:

<http://www.euro.who.int/eprise/main/WHO/Progs/CINDI/Home>

4. WHO Regional Office for Europe - Health information. [pristup 25. lipnja 2005.]. Dostupno na: <http://www.euro.who.int/healthinfo>